

Seat No. : _____

ND-136

December-2015

M.A., Sem.-III

502 : Economics

(Growth and Development – II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. મૂડી, કામ અને ટેકનોલોજીના સંદર્ભમાં આર્થિક વૃદ્ધિને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો. 14
અથવા
વિકાસમાન દેશોમાં મૂડી રોકાણ અભિગમોની જરૂરીયાત સમજાવો.
2. જોન રોબીન્સે આપેલ વૃદ્ધિ મોડેલ સમજાવો. 14
અથવા
ટૂકનોંધ :
(a) સૂક્ષ્મસ્તરીય આયોજન
(b) વિકાસમાન દેશો માટેની વર્લ્ડ બેંકની નીતિ
3. ટેકનીકલ અને બિન-ટેકનીકલ પરિવર્તનની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
વિકાસમાન દેશોમાં આંતરમાળખાકીય વિકાસના મહત્વની સમજૂતી આપો.
4. ગમે તે બે પર નોંધ લખો : 14
(a) હેરોડ-ડોમરનું આર્થિક વૃદ્ધિનું મોડેલ
(b) મીડનું આર્થિક વૃદ્ધિનું મોડેલ
(c) સોલોનું આર્થિક વૃદ્ધિનું મોડેલ
(d) કાલ્ડોરનું આર્થિક વૃદ્ધિનું મોડેલ
(e) વિકાસમાન દેશોમાં WTOનો ફાળો
(f) આયોજનની તાર્કિકતા.
5. નીચેનામાંથી સાચાં જવાબો પસંદ કરો : 14
(a) આર્થિક વૃદ્ધિ અને વિકાસમાં કોઈ તફાવત નથી.
(i) ખોટું (ii) સાચું
(iii) ખબર નથી. (iv) વૃદ્ધિમાં વિકાસ
(b) સુવર્ણ યુગનો ખ્યાલ _____ એ આપ્યો.
(i) હેરોડ (ii) ડોમર
(iii) જોન રોબીન્સ (iv) શુમ્પીટર

- (c) જો હેરોડ મોડેલમાં $G = G_w > G_n$ હોય, તો _____
 (i) ફૂગાવો હોય છે. (ii) મંદી હોય છે.
 (iii) પૂર્ણ રોજગારી હોય છે. (iv) સંપૂર્ણ ઉત્પાદન શક્તિ વપરાશ થાય છે.
- (d) જો વ્યાજદર અને આવક સ્તર વધારે હોય તો શું થાય છે ?
 (i) બચત દર વધારે હોય છે. (ii) બચત દર શૂન્ય હોય છે.
 (iii) બચત દર નીચો હોય છે. (iv) બચત દર ઋણ હોય છે.
- (e) અલ્પવિકસિત દેશો માટે રોલીંગ પ્લાન _____ એ સૂચવ્યું હતું.
 (i) ડબલ્યુ.એ. લેવીસ (ii) જી. મીરડાલ
 (iii) આર.કે. નુકર્સ (iv) પી. સેમ્યુઅલસન
- (f) મૂડી બચત કરનાર ટેકનીકલ પ્રગતિ _____ થી ઓળખાય છે.
 (i) બિન-તટસ્થ (ii) તટસ્થ
 (iii) અમૂર્ત (iv) મૂર્ત
- (g) ટેકનીકલ પરિવર્તનનો ખ્યાલ સૌપ્રથમ કોણે આપ્યો ?
 (i) હેરોડ (ii) હિક્સ
 (iii) કાલ્ડોર (iv) ડોમર
- (h) કઈ પંચવર્ષીય યોજના ઔદ્યોગિક નીતિ આયોજન તરીકે ઓળખાય છે ?
 (i) પ્રથમ યોજના (ii) દ્વિતીય યોજના
 (iii) તૃતીય યોજના (iv) ચતુર્થ યોજના
- (i) WTO ની સ્થાપના _____ વર્ષમાં થઈ.
 (i) 1985 (ii) 1990
 (iii) 1995 (iv) આમાંથી એકેય નહીં
- (j) વર્લ્ડ બેંક _____ માં સ્થાયી છે.
 (i) ન્યૂયોર્ક (ii) મનીલા
 (iii) જીનીવા (iv) વૉશિંગ્ટન
- (k) $GC = S$ એટલે શું ?
 (i) ઈચ્છિત વૃદ્ધિ દર (ii) કુદરતી વૃદ્ધિ દર
 (iii) વાસ્તવિક વૃદ્ધિ દર (iv) આમાંથી એકેય નહીં
- (l) “મૂડીનું સંચય” પુસ્તક _____ દ્વારા લખાયેલ.
 (i) હેરોડ (ii) જોન રોબીન્સન
 (iii) કાલ્ડોર (iv) હિક્સ
- (m) “આર્થિક વૃદ્ધિનો નવ-પ્રશિષ્ટ સિદ્ધાંત” મીડ દ્વારા _____ વર્ષમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો.
 (i) 1951 (ii) 1956
 (iii) 1961 (iv) 1965
- (n) $Q = A(t) F(L, K)$ ઉત્પાદન વિધેયમાં “A” શું સૂચવે છે ?
 (i) કાર્યદક્ષતા પ્રાયલ (ii) ટેકનીકલ પ્રાયલ
 (iii) ટેકનીકલ પરિવર્તનનો આંક (iv) આમાંના બધા જ

ND-136
December-2015
M.A., Sem.-III
502 : Economics
(Growth and Development – II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the factors affecting economic growth in relation to Capital, Labour and Technology. **14**

OR

Explain the need of Investment criteria in developing countries.

2. Explain the growth model given by Mrs. John Robinson. **14**

OR

Short notes :
(a) Micro-level Planning
(b) World Bank Policy for developing countries.

3. Discuss the technical and non-technical change. **14**

OR

Examine the importance of infrastructural development in developing countries.

4. Write short notes on any **two** : **14**
(a) Harrod-Domar Model of Economic growth
(b) Meade model of Economic growth
(c) Solow model of Economic growth
(d) Kaldor model of Economic growth
(e) Role of WTO in developing countries
(f) Rationale for Planning

5. Select correct answers to the following : **14**
(a) There is no differences between growth and development.
(i) Wrong (ii) Correct
(iii) No idea (iv) Growth includes development

(b) Golden age concept is given by _____.
(i) Harrod (ii) Domar
(iii) Mrs. John Robinson (iv) Schumpeter

- (c) _____ if $G = G_w > G_n$ in Harrod Model.
- (i) There is inflation
 - (ii) There is recession
 - (iii) There is full employment
 - (iv) There is full capacity utilization
- (d) What happens if interest rate and income level is high ?
- (i) Saving rate is more.
 - (ii) Saving rate is zero.
 - (iii) Saving rate is less.
 - (iv) Saving rate is negative.
- (e) Rolling plan for under developed countries is suggested by _____
- (i) W.A. Lewis
 - (ii) G. Myrdal
 - (iii) R.K. Nurksa
 - (iv) P. Samuelson
- (f) Capital saving technological progress is known as _____.
- (i) Non-neutral
 - (ii) Neutral
 - (iii) Disembodied
 - (iv) Embodied
- (g) Concept of technical change firstly given by whom ?
- (i) Harrod
 - (ii) Hicks
 - (iii) Kaldor
 - (iv) Domar
- (h) Which Five Year Plan was known as Industrial Policy Plan ?
- (i) First Plan
 - (ii) Second Plan
 - (iii) Third Plan
 - (iv) Fourth Plan
- (i) WTO was established in the year _____.
- (i) 1985
 - (ii) 1990
 - (iii) 1995
 - (iv) None of these
- (j) World Bank is located at _____.
- (i) New York
 - (ii) Manila
 - (iii) Geneva
 - (iv) Washington
- (k) What is $GC = S$?
- (i) Warranted growth rate
 - (ii) Natural growth rate
 - (iii) Actual growth rate
 - (iv) None of these
- (l) "The Accumulation of Capital" book is written by _____.
- (i) Harrod
 - (ii) John Robinson
 - (iii) Kaldor
 - (iv) Hicks
- (m) "A neo-classical theory of Economic growth" published by Meade in the year
- (i) 1951
 - (ii) 1956
 - (iii) 1961
 - (iv) 1965
- (n) In production function $Q = A(t) F(L, K)$, what is "A" stand for ?
- (i) Efficiency Parameter
 - (ii) Technical Parameter
 - (iii) Coefficient of technical change
 - (iv) All of these
-